

РЕШЕНИЕ

№ 25052

гр. София, 27.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в публично заседание на 29.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **7142** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 70, ал. 4, изр. първо от Закона за туризма (ЗТ).

Образувано е по жалба на „Парти Мениджмънт“ ЕООД, с която се иска обявяване нищожността на Заповед № Т-РД-15-385/12.04.2023 г. на заместник – министър на туризма.

В жалбата се излагат доводи за допуснати съществени процесуални нарушения, изразяващи се в това, че не е връчено съобщението за започнатото административно производство, поради което не са представяни документи за сключен договор за застраховка „Отговорност на туроператора“. Счита, че погрешно е отбелязано пред кой съдебен орган подлежи на обжалване издадената заповед. Поддържат се още доводи за нарушение на материалния закон, тъй като нарушението съставлява маловажен случай по смисъла на § 1, т. 4 ДР на ЗАНН, при което не са настъпили вредни последици. В тази връзка се допълва, че жалбоподателят е имал сключена застраховка и потребителите са били осигурени за съответните застрахователни рискове. Твърди, че е налице пропуск да се изпрати договор за застраховка, дължащ се на техническа грешка, за което впоследствие органът е бил уведомен и са му изпратени съответните документи за сключена застраховка. Развива съображения, че за този вид застраховки е налице публична информация, с която органът е имал възможност да се запознае. Счита, че заповедта не съответства на целта на закона и е могло вместо това да се наложи имуществена санкция. Допълнително посочва за

липсата на мотиви в тази част на заповедта. По тези посочва, че съображения прекратяването на регистрацията е несъразмерно по смисъла на чл. 6 АПК.

Отвратната страна - заместник – министърът на туризма, чрез процесуалния си представител, изразява становище за неоснователност на жалбата, за което изразява подробни доводи.

След като прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, съдът намира за установено следното от фактическа страна:

Не се спори, че „Парти Мениджмънт“ ЕООД е регистрирано за извършване на туроператорска дейност, за което притежава удостоверение за регистрация № РК-01-7622/11.10.2016 г.

Не се спори още, че „Парти Мениджмънт“ ЕООД е представило на информация на Министерство на туризма за сключена застраховка „Отговорност на туроператор“ за периода от 11.06.2021 г. до 10.06.2022 г.

До жалбоподателя е изпратено писмо изх. № Т26-П-184/07.11.2022 г. от директора на Дирекция „Концесиониране, наемна и регулаторна дейност в туризма“ към Министерство на туризма, отнасящо се за уведомяване за открито производство по прекратяване на регистрацията за извършване на туроператорска дейност. С писмото са дадени указания в 3- дневен срок за представяне на доказателства за валидно сключена задължителна застраховка „Отговорност на туроператор“.

По преписката е представен пощенски документ (известие за доставка и приложение към него), от който става ясно, че горепосоченото уведомително писмо не е връчено на жалбоподателя (същото е изпратено до адреса на управление, вписан в Търговския регистър), за което е направено отбелязване, че търсеното лице е с преместен адрес.

На интернет сайта на Министерство на туризма е публикувана информация на 07.12.2022 г., отнасящ се за започната процедура по заличаване на регистрацията на дружества, регистрирани като туроператори, които не са представили задължителна застраховка „Отговорност на туроператора“.

По преписката е приложен Протокол № РК-07-5/08.11.2022 от заседание на Експертна комисия по регистрация на туроператори и туристически агенти, от който се установява, че по т. 4.1 е взето решение да се пристъпи към заличаване регистрацията на туроператори, които не са представили застраховка „Отговорност на туроператора“ в законовия срок. Тези дружества са описани в приложена справка към протокола, като в т. 375 е вписано дружеството жалбоподател.

Последвало е издаване на оспорената Заповед № Т-РД-15-385/12.04.2023 г. на заместник – министъра на туризма, с която на основание чл. 171, ал. 1, т. 1, вр. чл. 70, ал. 2, т. 11 ЗТ е заличена регистрацията на „Парти Мениджмънт“ ЕООД за извършване на туроператорска дейност съгласно Заповед № Т-РД-15-112/11.10.2016 г. на министъра на туризма, притежаващо удостоверение за регистрация №РК-01-7622/11.10.2016 г. за извършване на туроператорска дейност от Регистъра на туроператорите и туристическите агенти – част от националния туристически регистър и вписан под № Т-80-00-98/29.08.2016 г.

В мотивите на заповедта е посочено, че „Парти Мениджмънт“ ЕООД притежава удостоверение за регистрация за извършване на туроператорска дейност и е представило в Министерство на туризма застраховка „Отговорност на туроператор“ със срок на валидност от 11.06.2021 г. до 10.06.2022 г. Според органа туроператорът има задължение ежегодно да сключва задължителна застраховка „Отговорност на туроператор“, като осигурява непрекъсваемост при подновяването ѝ. В тази връзка

според чл. 98, ал. 2 ЗТ следва да се представи копие от договора за застраховка в 14-дневен срок от подновяването ѝ. Органът е приел, че жалбоподателят е редовно уведомен по реда на чл. 61 АПК за дадените указания. Прието е, че след извършена справка във входящата поща и деловодната система на Министерство на туризма липсва подадено копие от договор за застраховка „Отговорност на туроператор“.

Заповедта е връчена на 17.10.2024 г. на жалбоподателя, видно от положения подпис за това (л. 90 гръб).

Към преписката е налична Заповед № Т- РД-16-78/02.03.2023 г. на министъра на туризма, с която на заместник – министъра на туризма се предоставят правомощията за осъществяване функциите по чл. 70, ал. 2 ЗТ, свързани с прекратяване и за заличаване на регистрацията на туроператори (раздел II, т. 1.8 от заповедта).

В съдебно заседание са представени застрахователна полица №[ЕИК]/003 от 01.06.2022 г. и сертификат № [ЕИК]/003 от 11.06.2022 г., от които се установява, че „Парти Мениджмънт“ ЕООД е сключило договор за застраховка по Глава седма, раздел III от Закона за туризма (застраховка „Отговорност на туроператора“) със следния застрахователен период: от 00:00 часа на 11.06.2022 г. до 24:00 часа до 10.06.2023 г.

От представената полица се установява допълнително, че договорът за застраховка е сключен на 01.06.2022 г.

По делото е представена още застрахователна полица №[ЕИК]/004 от 11.06.2023 г., според която „Парти Мениджмънт“ ЕООД е сключило договор за застраховка „Отговорност на туроператора“ за периода от 11.06.2023 г. до 10.06.2024 г. Тази втора застраховка е неотнормима по делото, но същата се цитира, за да се посочи, че жалбоподателят продължава да изпълнява задължението си по чл. 97, ал. 1 ЗТ, въпреки издаването на оспорената заповед.

В съдебното производство е представена неоспорена кореспонденция, водена по имейл. От същата (л. 31 по делото) се установява, че на 01.06.2022 г. „Парти Мениджмънт“ ЕООД е изпратило на копие от застраховка „Отговорност на туроператора“ на Министерство на туризма (електронна поща). Една част от останалата кореспонденция с ответника е след издаването на заповедта (в същата се посочва отново за изпратената застраховка по имейл), а друга част е между жалбоподателя и застрахователното дружество, водена на 01.06.2022 г. (със същата се изпраща договора за застраховка от застрахователя, който впоследствие е препратен на Министерство на туризма).

От извършена служебна справка от съда в интернет сайта на Министерство на туризма се установява, че за контакти с министерството са дадени два имейла, сред които е електронна поща, на който на 01.06.2022 г. жалбоподателят е изпратил договор за застраховка „Отговорност на туроператора“.

Вярно, че имейлите не посочват съдържанието на изпратения файл, но въпреки това може да се направи логичен извод, че е изпратен договор за застраховка „Отговорност на туроператора“, сключен на 01.06.2022 г. Това се налага от последователността на осъществяване на следните факти: сключване на договор за застраховка (01.06.2022 г.), изпращането на препис от договора по имейл от страна на застрахователя до жалбоподателя (01.06.2022 г. в 14:47 ч.), препращането на този имейл от жалбоподателя до министерство на туризма (01.06.2022 г. в 18:45 ч.). Именно последователността на извършените дейности са логични и налагат извод, че се касае за договора за застраховка по застрахователна полица №[ЕИК]/004 от

11.06.2023 г.

„Парти Мениджмънт“ ЕООД е подал жалба срещу Заповед № Т- РД-16-78/02.03.2023 г. на министъра на туризма, която е оставена без разглеждане с определение № 4405/25.04.2024 г. по адм. д. № 4191/2024 г. по описа на АССГ, оставено в сила с определение № 8134/28.06.2024 г. по адм. д. № 6354/2024 г. по описа на ВАС (в мотивите на съдебния акт на касационната инстанция е отразено, че липсва искане за прогласяване на нищожността на заповедта).

При така установените факти, съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е насочена срещу подлежащ на оспорване административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 АПК. Искането за прогласяване на неговата нищожност е допустимо, което съгласно чл. 168, ал. 3 АПК може да се направи и след срока по чл. 149, ал. 1 – ал. 3 АПК.

Неоснователни са възраженията за недопустимост на производството, основани на влязъл в сила съдебен акт, с който е оставена без разглеждане предходна жалба срещу същата заповед. Това е така, тъй като липсва произнасяне по същество, а само такова е пречка за подаване на искане за обявяване на нищожност. Допълнително следва да се посочи, че в мотивите на определение № 8134/28.06.2024 г. по адм. д. № 6354/2024 г. по описа на ВАС е отразено, че с жалбата не е направено липсва искане за прогласяване на нищожността на заповедта. По тези съображения няма пречка в последствие да се сезира съда за разглеждане на делото по същество, но само за искането за прогласяване за нищожността на заповедта.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

В конкретния случай с жалбата се иска прогласяване нищожността на Заповед № Т-РД-15-385/12.04.2023 г. на заместник – министъра на туризма, което налага да се провери дали същата страда от пороци, водещи до нейната нищожност.

За да е налице нищожност на оспорения административен акт следва същият да е издаден при липса на материална компетентност, т. е. от ненадлежен орган или да страда от толкова тежък и нетърпим от закона порок, че да не може да породи правни последици, т. е. да съставлява „правно нищо“. В правната теория, а и в съдебната практика е възприето, че нищожността или унищожаемостта на административните актове се очертава от степента и/или тежестта на допуснатата незаконосъобразност.

Нищожен е акт в случаите, когато разкрива толкова тежък порок, че е негоден да породи правните си последици, като например освен липсата на компетентност е и липса на форма или липсата на волеизявление, при особено съществени нарушения на процедурата по издаването му, граничещи с липса на такава или пълно неспазване на процедурата, установена в някои специални закони, когато е налице пълна липса на предпоставките, визирани в хипотезата на приложимата материално - правна норма, актът е изцяло лишен от законово основание, има предходен акт със същото съдържание.

В настоящия случай оспорваното решение е издадено от компетентния орган по чл. 70, ал. 2 ЗТ, доколкото се установи, че министърът на туризма е делегирал на заместника си своите правомощия за заличаване регистрацията на туроператор, каквато възможност е предвидена в тази норма.

Не са допуснати нарушения на формата на заповедта, тъй като същият е в писмена форма и съдържа фактическите и правни основания за неговото издаване, позволяващи да се направи извод каква е волята на органа.

Допуснати са особено съществени процесуални нарушения на чл. 35 и чл. 36, ал. 1

АПК, водещи до нищожност на заповедта, тъй като наличието им е несъвместимо с прилагането на материалния закон, а именно чл. 70, ал. 2, т. 11, вр. чл. 98, ал. 2 ЗТ.

Според чл. 97, ал. 1 ЗТ туроператорът, установен на територията на Република България, ежегодно сключва договор за задължителна застраховка „Отговорност на туроператора“ със застраховател по смисъла на Кодекса на застраховането.

В чл. 98, ал. 2 ЗТ е регламентирано задължението на туроператора да предостави на министъра на туризма копие от договора за застраховка „Отговорност на туроператора“ в 14-дневен срок от сключването или подновяването му.

В случая „Парти Мениджмънт“ ЕООД е изпълнило задълженията си по чл. 97, ал. 1 и чл. 98 ЗТ, тъй като е сключило договор за задължителна застраховка „Отговорност на туроператора“ по застрахователна полица №[ЕИК]/003 от 01.06.2022 г., който на 01.06.2022 г. е изпратен на имейл [електронна поща], посочен от като имейл за контакти с Министерство на туризма.

Според чл. 70, ал. 2, т. 11 ЗТ по мотивирано предложение на ЕКРТТА министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед заличава регистрацията, ако регистрираното лице в 14-дневен срок, считано от датата на изтичането на последния сключен договор за застраховка - при неизпълнение на задължението по чл. 98, ал. 2 ЗТ.

Обсъжданите норми регламентират както значимостта на сключването на застраховка „Отговорност на туроператора“, така и на важността за информиране на министерството на туризма за тези обстоятелства, тъй като по този начин се дава възможност на потребителите да узнаят за застраховките и да бъдат улеснени при предявяването на претенции пред съответните застрахователи, т. е. насочени са в защита на потребителите на тези услуги.

В конкретния случай е липсвало основаниято за издаването на заповед чл. 70, ал. 2, т. 11 ЗТ, тъй като жалбоподателят е уведомил Министерство на туризма за сключената застраховка „Отговорност на туроператора“, което е в нормативно определения срок 14-дневен срок от изтичането на последната застраховка (в случая е направено още преди да изтече срокът на валидност по първата застраховка). Административният орган има задължение по чл. 35 АПК преди издаване на административния акт да изясни всички факти и обстоятелства от значение за случая, което е свързано с разкриване на обективната истина и правилното прилагане на материалния закон. Съгласно чл. 36, ал. 1 АПК доказателствата се събират служебно от органа, който ги проверява и преценява. В настоящия случай в оспорената заповед е отразено извършването на справка във входящата поща и деловодната система на министерството, но такива доказателства не се представят от органа, а дори да е приложена такава справка, то същата би била в противоречие с изпратения имейл от 01.06.2022 г., с който е изпратена застраховката. Именно органът въобще не е установил този факт, имащ значение за прилагането на чл. 70, ал. 2, т. 11 ЗТ.

Разпоредбата на чл. 26, ал. 1 АПК дава възможност на заинтересованата страна да бъде информирана за образуваното производство. Предвиденото уведомяване е с цел да се даде възможност на съответното лице да прояви активност в защита на правата си, но това не изключва задълженията на органа, регламентирани в чл. 35 и чл. 36, ал. 1 АПК (извършването на адекватна служебна проверка дали му е изпратена застраховка). В тази връзка тежестта на доказване на релевантните факти не следва да прехвърля на жалбоподателя, тъй като органът следва да установи дали са налице основанията по чл. 70, ал. 2, т. 11 ЗТ. Допълнително жалбоподателят не е надлежно

информиран за писмо изх. № Т26-П-184/07.11.2022 г., тъй като не е изпълнено задължението по чл. 18а, ал. 9 АПК, според което се залепва уведомление на адреса, когато търсеното лице не е открито. Последното е препятствало възможността на жалбоподателя да опровергае грешните констатации за липсата на представена застраховка, което отново е свързано с правилното приложение на материалния закон. Сочените съществени процесуални нарушения, свързани с неразкриване на обективната истина, са особено тежки, тъй като не установяват липсата на основание за издаване на заповедта, т. е. не е съобразена липсата на единствената предпоставка за издаването на оспорената заповед. По този начин се прекратява регистрацията на туроператор, за който не са били условията за това. Правният ред не допуска ограничаване на правата на съответните лица, ако не са налице предпоставките за това. По тези съображения пълна липса на единствената предпоставка (неизпълнение на задължението за изпращане на копие от застраховката) генерира порок за нищожност, а именно не са били налице условията за издаване на заповедта, предвидени в чл. 70, ал. 2, т. 11, вр. чл. 98, ал. 2 ЗТ.

Горното налага извод, че атакуваната заповед страда от най – тежкия порок, при което на основание чл. 172, ал. 2, предл. първо АПК следва обяви нейната нищожност.

По разноските

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на оспорващата страна следва да се присъдят разноски. Жалбоподателят е направил разноски в размер на 50 лева за държавна такса. Също така са направени разноски в размер на 1300 лева за адвокатски хонорар, видно от договора за правна помощ, в който е отразено плащането в брой.

Ответната страна е направила своевременно възражение за прекомерност на адвокатски хонорар. В чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е регламентирано, че възнаграждението е 1 000 лева за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес. В случая делото не е сложно от фактическа и правна страна, тъй като не е събран голям обем от доказателства, проведено е едно заседание и за решаване на казуса е от значение прилагането на неголям брой правни норми. В тази връзка възнаграждението следва да се намали до минимума, който е 1000 лева.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОБЯВЯВА нищожността на Заповед № Т-РД-15-385/12.04.2023 г. на заместник – министъра на туризма.

ОСЪЖДА Министерство на туризма да заплати на „Парти Мениджмънт“ ЕООД сумата в размер на 1 050 лева, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия:

